

KLASA: 602-04/16-04/0067

URBROJ: 355-06-02-17-0007

Zagreb, 29. prosinca 2017. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA
Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku reakreditacije dijela djelatnosti Ekonomskog fakulteta u Osijeku
Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

1. Uvod

U postupku reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija, koja je temeljem plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija), provedena u godini 2017., vrednovan je dio djelatnosti Ekonomskog fakulteta u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Stručno povjerenstvo imenovano od strane Akreditacijskog savjeta Agencije obavilo je posjet visokom učilištu dana 10. svibnja 2017. godine, a njihov se rad temeljio na samoanalizi koju je za navedeni studijski program izradilo visoko učilište, Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09), Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) (dalje u tekstu zajednički: Zakoni), Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Pravilniku o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) (dalje u tekstu zajednički: Pravilnici) te na temelju dokumenta „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“.

Nakon obavljenog vrednovanja, stručno povjerenstvo je donijelo završno izvješće na koje je svoje očitovanje dalo vrednovano visoko učilište. **Izvješće predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.**

Uzimajući u obzir završno izvješće stručnog povjerenstva koje sadrži podatke o ispunjenosti uvjeta koje visoko učilište treba ispunjavati u ovom postupku reakreditacije sukladno gore navedenim dokumentima, ocjenu kvalitete te preporuke za poboljšanje kao i očitovanje vrednovanog visokog učilišta i izvješće o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informacijskog sustava kojeg koristi Agencija (Mozvag), Akreditacijski savjet je na 91. sjednici, održanoj dana 19. prosinca 2017. godine, raspravljao o dijelu djelatnosti vrednovanog visokog učilišta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te donio stručno mišljenje.

2. Kvantitativni uvjeti propisani Zakonima i Pravilnicima

Vezano uz uvjete propisane Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne Novine“, broj 24/10), analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrđeno je da kriterij propisan člankom 6. stavkom 3. Pravilnika, koji se odnosi na omjer između ukupnog broja stalno zaposlenih nastavnika i ukupnog broja upisanih studenata, ne odgovara propisanom odnosu koji ne smije biti veći od 1:30. Omjer između stalno zaposlenih nastavnika i ukupnog broja upisanih studenata iznosi 1:30,29. Međutim, Akreditacijski savjet je uzeo u obzir i kriterij iz stavka 5. istog članka pa su stoga u ukupni izračun uračunati i suradnici koji sudjeluju u izvođenju nastave te je broj suradnika pomnožen s koeficijentom 0,5. U tom slučaju Ekonomski fakultet u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku udovoljava traženom kriteriju jer navedeni omjer iznosi 1:26,89. Ekonomski fakultet u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ispunjava sve ostale kvantitativne uvjete za dio djelatnosti vrednovanog visokog učilišta koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

3. Dodatni/preporučeni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja

Osim provjere kvantitativnih uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima, dokument „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ sadrži i dodatne, odnosno preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja s ciljem dodatnog pojašnjenja ili nadopunjavanja zakonodavnog okvira te primjene međunarodno prihvaćenih standarda kvalitete.

Vezano uz navedene dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Ekonomski fakultet u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku djelomično ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji propisuje kojim sve uvjetima moraju udovoljavati mentori navedenog studija (točka 5. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta) kao i da ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji propisuje kojim sve uvjetima trebaju udovoljavati nastavnici (točka 6. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta). Osim navedenog, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Fakultet ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji traži da mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada (točka 7. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta). Također, stručno povjerenstvo je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdilo da Ekonomski fakultet u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ne ispunjava dodatan/preporučeni uvjet koji traži da programa doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnog/samostalnog istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr. (točka 8. dodatnih/preporučenih uvjeta Akreditacijskog savjeta).

4. Ocjena kvalitete

Ocjena kvalitete donosi se na temelju uvjeta propisanih Zakonima i Pravilnicima odnosno prema kvalitativnim kriterijima koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“, a ocjenjuju se na sljedeći način: visoka razina kvalitete ili poboljšanja potrebna.

Ocjena kvalitete prema podkriterijima u postupku reakreditacije dijela djelatnosti Ekonomskog fakulteta u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku sadržana je u izvješću stručnog povjerenstva i predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

5. Preporuke za poboljšanje

Stručno povjerenstvo kao glavne preporuke za poboljšanje, a koje se odnose na sve studijske programe iz polja ekonomije, navodi, između ostalog, da bi prijedlog doktorskog istraživanja trebao biti dio postupka prijave kandidata na doktorski studij te bi trebao biti dio postupka vrednovanja najboljih kandidata koji se upisuju na program. Također je istaknuto kako je potrebno uvesti veću transparentnost u dodjeljivanju sredstava za financiranje doktoranada, a opravdanje visine školarina za doktorski studij treba unaprijediti.

Vezano za ovaj studijski program, stručno povjerenstvo preporučuje vrednovanom visokom učilištu da se, bez obzira na ograničenja koja postoje za međunarodne publikacije, uz objavljivanje u nacionalnim publikacijama, nastavno osoblje nastavi fokusirati na objavljivanje u međunarodno recenziranim časopisima (podkriterij 1.1.). S obzirom da ne postoji formalan postupak za procjenjivanje mentora, već ih se prati u sklopu općeg vrednovanja, preporuka je stručnog povjerenstva da što prije uvede formalan postupak procjenjivanja mentora (podkriterij 1.5.). Također, mentor je član povjerenstva za ocjenu doktorskog rada. Kako bi se osiguralo potpuno neovisno povjerenstvo, preporuka je stručnog povjerenstva da Fakultet preispita ulogu mentora u povjerenstvu tako da mentori više ne mogu biti članovi povjerenstva (podkriterij 2.7.). Osim navedenog, stručno povjerenstvo brine činjenica što više od polovice mentora nije zaposleno na Sveučilištu te činjenica da pojedini nastavnici imaju najmanje 500 norma sati, a nekoliko vanjskih djelatnika ima obveze i na drugima institucijama. Fakultet bi trebao pažljivo pratiti radno opterećenje vlastitih djelatnika kao i uspješnosti vanjskih mentora/nastavnika (podkriterij 3.1.). Dodatno, a obzirom na to da većina doktoranada nema mentora skoro do kraja druge godine, preporuka je stručnog povjerenstva da se od doktoranada traži prijedlog istraživanja prije početka studija, kako bi im se omogućilo da prije dovrše svoje disertacije. Prijedlog teme bi mogao postati dio postupka prijave i odabira kandidata (podkriterij 3.4., 3.6. i 4.1.). Stručno povjerenstvo preporučuje poduzimanje daljnjih inicijativa za privlačenje međunarodnih studenata te nastavljanje uvođenja više međunarodno orijentiranih kolegija i dovođenje stranih nastavnika kao gostujućih predavača (podkriterij 3.5.). Preporuka je stručnog povjerenstva i osigurati pristup međunarodnim bazama podataka za nastavno osoblje i doktorande kako bi se osiguralo da svi koji sudjeluju u nastavnom i istraživačkom radu imaju pristup najnovijim istraživanjima; to će imati izrazito velik učinak na studij (podkriterij 1.6.). S obzirom na činjenicu da je studij vrlo skup, stručno povjerenstvo preporučuje Fakultetu ulaganje daljnjih napora u osiguravanje dodatnih vanjskih financijskih izvora kako bi doktorandi mogli studirati uz niži trošak (podkriterij 2.9.).

Ostale preporuke za poboljšanje koje su sadržane u izvješću stručnog povjerenstva predstavljaju sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

6. Preporuka stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije poslijediplomskog sveučilišnog studija, stručno povjerenstvo je u izvješću preporučilo Akreditacijskom savjetu da donese mišljenje kojim se Agenciji preporuča izdavanje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča **izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do 3 godine** za dio djelatnosti Fakulteta koje se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakulteta u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Naime, stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na studijskom programu propisane kvantitativne zakonske i podzakonske uvjete (točka 2. ove Akreditacijske preporuke), zadovoljava li visoko učilište dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta (točka 3. ove Akreditacijske preporuke) te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema podkriterijima utvrđenim dokumentom „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ (točka 4. ove Akreditacijske preporuke). Navedene podkriterije koji su sadržani u dokumentu „Načela i kriteriji reakreditacije poslijediplomskih sveučilišnih studija u Republici Hrvatskoj“ moguće je procijeniti samo opisnom ocjenom kako je i predviđeno navedenim dokumentom, uz obrazloženje stručnog povjerenstva i njihove preporuke za poboljšanje.

Ključnu ulogu pritom ima ispunjenost uvjeta i kriterija iz ocjene kvalitete koji direktno koreliraju sa zakonski propisanim uvjetima. To znači da, osim uvjeta iz točke 2. i točke 3. ove Akreditacijske preporuke, stručno povjerenstvo pri donošenju preporuke poseban naglasak stavlja na sljedeće podkriterije jer su usko vezani uz uvjete propisane Zakonima i Pravilnicima:

1. podkriterijima od 4.1. do 4.7. ocjenjuje se prikladnost predviđenih i postignutih ishoda učenja te usporedivost s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterije **4.1. i 4.3.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna, dok je ostale podkriterije ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

2. podkriterijima 4.1., 3.5. i 3.8. ocjenjuje se vertikalna mobilnost u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 13. i članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij **3.8.** ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete, dok je ostale podkriterije ocijenilo ocjenom

kvalitete poboljšanja potrebna. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

3. podkriterijima 2.1. i 3.2. ocjenjuje se zapošljivost te su oni usko vezani za uvjet iz članka 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je oba podkriterija ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

4. podkriterijima 1.2. i 1.3. ocjenjuje se pokrivenost vlastitim znanstveno-nastavnim kadrom te su oni usko vezani za uvjet iz članka 6. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterij **1.2.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna, dok je podkriterij **1.3.** ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

5. podkriterijima 1.6., 3.3. i 3.10. ocjenjuje se osiguravanje odgovarajućeg prostora i opreme te drugih potrebnih sredstava za izvođenje studijskog programa te su oni usko vezani za uvjet iz članka 22. stavka 9. Zakona te članka 5., 6., 13. i 18. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10).

Vezano za navedene podkriterije, stručno povjerenstvo je podkriterije **1.6.** i **3.3.** ocijenilo ocjenom kvalitete poboljšanja potrebna, dok je podkriterij **3.10.** ocijenilo ocjenom kvalitete visoka razina kvalitete. Razlozi i potrebna objašnjenja vezana za donesenu ocjenu kvalitete u tim podkriterijima sadržana su u izvješću stručnog povjerenstva, kao i preporuke stručnog povjerenstva za poboljšanje.

Nastavno na sve prethodno navedeno, stručno povjerenstvo je i donijelo navedenu preporuku jer je, u određenim podkriterijima, potrebno dodatno unaprijediti kvalitetu izvođenja studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a koje stručno povjerenstvo smatra ključnim za kvalitetno izvođenje predmetnog studijskog programa razine 8.2. HKO-a.

7. Zaključak

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Akreditacijski savjet je mišljenja da bi se izdavanjem pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za dio djelatnosti Ekonomskog fakulteta u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, visokom učilištu omogućilo da ispuni kvantitativan uvjet, dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog

savjeta te da provede preporuke za poboljšanje naznačene u izvješću stručnog povjerenstva, posebno u onim podkriterijima koje je stručno povjerenstvo ocijenilo ocjenom poboljšanja potrebna.

Stoga, temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 91. sjednici, održanoj dana 19. prosinca 2017. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

1. Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od tri godine za dio djelatnosti Ekonomskog fakulteta u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji se odnosi na izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija *Poduzetništvo i inovativnost* na Ekonomskom fakultetu u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Ukoliko visoko učilište ispuni tražene uvjete za dio djelatnosti prije isteka pisma očekivanja, preporuča se, po dostavi dokaza, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje tog dijela djelatnosti.

Ravnateljica

prof. dr. sc. Jasmina Havranek

AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO
OBRAZOVANJE
ZAGREB
4

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministrice, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za visoko obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb,
3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za znanost i tehnologiju, Donje Svetice 38, Zagreb,
4. Ekonomski fakultet u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku,
n/p dekana, prof. dr. sc. Boris Crnković, trg Lj. Gaja 7, Osijek,
5. Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku,
n/p rektora, prof. dr. sc. Vlado Guberac, trg Sv. Trojstva 3, Osijek,
6. Pismohrana, ovdje.